

[M. Larsen.]

Men jeg vil gerne erkende, at Danmark selvsagt ikke kan holde sig udenfor den udvikling, der foregår på dette område. Også dette beløb vil jeg anbefale.

Ved § 1, stk. 4, foreslås 10 mill. kr. stillet til rådighed som lån til Kjøbenhavns Frihavns-Aktieselskab til udvidelse og modernisering af havnens pakhus- og silokapacitet samt lossegrejer. Motiveringen er den bedst mulige. Frihavnen må moderniseres, hvis den skal kunne hævde sig overfor sine konkurrenter. Før krigen var Hamborgs havn dens værste konkurrent, nu er det formentlig Gøteborgs havn. Jeg så fornylig i et blad, at Gøteborg hævdede at have overfløjet København som Nordens største havn. Det er dog vist næppe rigtigt. Men det må erkendes, at Gøteborgs havn er Nordens mest moderne havn. Jeg har haft lejlighed til nogle gange at bese Gøteborgs havn. Den har ialt ca. 12 km kajlængde. På disse 12 kajkilometer er anbragt ca. 250 kraner eller ca. 20 kraner på hver kilometer kaj. Endvidere disponerer havnen over pakhus med et samlet gulvareal på over 200 000 m². Gøteborgs havn har sandet det gamle havnemotto: de flest mulige tons gods over det færreste mulige antal kajmeter giver den bedste økonomi. Københavns havn er vel i udstrækning 3 gange så stor som Gøteborgs, men er ikke så moderne. Vi må alle være interesseret i, at Københavns havn — det gælder både Frihavnen og den øvrige havn — er udstyret med så moderne lossegrejer og kraner som muligt, således at den til enhver tid er i stand til at optage konkurrencen med sine konkurrenter. Også dette beløb vil jeg gerne anbefale.

I lovforslagets § 1, stk. 5, foreslås det, at der ydes et beløb af 5 mill. kr. som lån til de største købstadkommunale havne til modernisering. Må jeg dertil bemærke, at ordene: „de største købstadkommunale havne“ bør erstattes med ordene: „provinshavne eller købstadkommunale havne“. Beløbet 5 mill. kr. er for lidt. Motiveringen: modernisering og flere kraner er helt rigtig. De danske provinshavne trænger i høj grad til modernisering og til flere kraner, men man kan vel ikke anse det for rimeligt, at et par af disse havne skal have 5 millioner og de øvrige havne intet, endskønt der for de 5 millioner kun kan købes 12—14 kraner, og det antal kraner kunne f. eks. Aarhus og Odense godt alene bruge.

Der nævnes ordet „største“. Må jeg spørge: Hvad er det taget efter? Er det tonsmængden af gods, der passerer bol-

værket? Er det havnens indtægt? Er det havnekajernes eller havnearealernes udstrækning? Eller er det vanddybden? Begrebet er lidt udflydende og bør klares. Man bør ikke forlods afskære nogen havn fra andel i disse lån.

Så godt som alle provinshavne ledes efter udmærkede principper, nemlig forsigtighed og nøgtern vurdering af egen betydning, men en del havne lider stadig under fortidens synder. Tidligere var det ikke ualmindeligt, når der kom en ny virksomhed til en by og det kneb med at finde plads, da at placere en sådan virksomhed på havnen, uanset om virksomheden skulle benytte havnen eller ej, og uanset at det ingen steder er så dyrt at skaffe grunde som ved havnen. Følgen heraf blev forlængelse af kajer for at skaffe ny plads, og dette gik igen ud over anskaffelse af lossegrejer og kraner. Nu er denne fremgangsmåde forladt, og nu forbedrer man lossegrejerne, efter som havnens økonomi tillader det.

Forslagets § 2 fastsætter en rente på 5 pct. og en amortisationstid på 20 år. Dette vil jeg gerne komme tilbage til under udvalgsbehandlingen, idet de 5 pct., som det lige er nævnt ved den foregående sags behandling, må anses for at være lidt rigeligt ved de udlån, der her skal finde sted. Jeg erindrer, at da vi lånte de første 20 mill. kr. til at sætte Skærbækværket i gang for — det var ganske vist i 1946—47 —, fik vi dem til 3,57 pct. Vi fik tilbudt et lån i forgårs, og vi måtte acceptere det; det var til 4 pct., men til en kurs af 80 og med en afdragstid på 25 år, eller en effektiv rente af 6,3 pct. Det er jo en forskel.

Endelig skitseres i § 5 sammensætningen af det udvalg, der skal behandle ansøgninger om lån. Med hensyn til dette udvalgs sammensætning vil jeg også gerne tage reservation, idet det forekommer mig, at den foreslåede sammensætning af udvalget ikke er helt praktisk.

Løvrigt kan jeg på mit partis vegne give tilsagn om en velvillig behandling af lovforslaget.

Jørgen Gram: Under debatten i går strejfedes også det her foreliggende lovforslag, så jeg mener at kunne fatte mig forholdsvis kort.

Forslaget er jo en åben bekendelse af, at tiden og udviklingen på meget betydelige, ja, grundlæggende områder er løbet fra os. I det store og hele er der vel ingen, som man personligt kan lægge ansvaret over på for dette. Først kom krigen, som satte en bom for alt, senere vanskelighederne med hensyn